

VRAAG 3: HOE HET DIE ONDERHANDELINGSPROSES DIE WEG GEBAAW VIR 'N DEMOKRATIESE SUID-AFRIKA?

3.1.1 [Onttrekking van bewyse uit Bron 3A – V1 – LU1 (AS3)]

- Om 'n demokratiese Suid-Afrika te in te stel
- Om 'n werkende verhouding tussen die NP en ANC te ondersoek/om te onderhandel
- Om met struikelblokke wat die onderhandelingsproses kan konfronteer te deel
- Om apartheid te beëindig
- Enige ander relevante antwoord

(enige 1 x 1) (1)

3.1.2 [Onttrekking van bewyse uit Bron 3A – V1 – LU1 (AS3)]

- Hersien die gewapende stryd
- Hersien die Veiligheidswet
- Beëindiging van die noodtoestand

(enige 2 x 1) (2)

3.1.3 [Verduideliking van bewyse uit Bron 3A – V3 – LU1 (AS3)]

- ANC en NP het aangehou met formele samesprekings in Suid Afrika
- Eerste keer dat swart en wit as gelykes saam sit en oor die toekoms van Suid Afrika besluit
- Amnestie vir politieke oortredings
- Verdere vrylating van politieke gevangenesse
- Enige ander relevante antwoord

(enige 1 x 2) (2)

3.1.4 [Vergelyk die bewyse van die geskrewe met die visuele Bron in Bron 3A – L2 – LU1 (AS3)]

- Albei bronne bevestig die nie-rassige samestelling van die onderhandelingspartye
- Albei bronne dui aan dat die NP en die ANC openlik saam kon praat as gelyke vennoot
- Die geskrewe bron dui aan dat die vergadering tussen die ANC en NP plaasgevind het by die Grote Schuur en die visuele bron beeld die atvaardiging van die NP en ANC by Grote Schuur uit
- Die geskrewe bron praat oor hoop en optimisme en die visuele bron beeld hoop en optimisme uit
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

3.2.1 [Interpretasie en evaluering van bewyse uit Bron 3B – V3 – LU1 (AS3)]

- Dit was die eerste keer dat swart en wit Suid Afrikaners op hierdie manier ontmoet het
- Historiese vergadering/ begin van geskiedenis in wording
- 'n Mens sou groot leiers soos Mandela en De Klerk ontmoet
- 'n Mens sou die leiers in wie se hande die toekoms van Suid Afrika vertrou is, ontmoet
- Enige ander relevante antwoord

(enige 1 x 2) (2)

3.3.3 [Evaluering en interpretasie van bewyse uit Bron 3C - V2 - LU1 (AS3)]
 • Geweld [ten tye van Boipatong] het hom laat beset dat almal gelyke regte nodig het
 • Geweld het veroorsaak dat hulle beset het dat Suid Afrika 'n nuwe grondwet nodig het
 • Sluipmoord op Chris Hani het die onderhandelingsproses versnel
 • Enige ander relevante antwoord

(enige 1 x 2) (2)

3.3.4 Evaluering en interpretasie van bewyse uit Bron 3C - V2 - LU1 (AS3)]
 (a) Regsgesinde Suid-Afrikaners

- Met woede
- Met besorgdheid
- Ongelukkig omdat die meerderheidsregering 'n werklikheid sou word
- Wou nie verander nie
- Was bang vir demokrasie
- Was bang om reger te word deur 'n swart Suid Afrikaanse regering
- Enige ander relevante antwoord

(enige 1 x 2) (2)

(b) Swart Suid-Afrikaners

- Gelukkig/opgewonde/hoopvol
- Het gewag vir verandering en demokrasie
- Was in atwagting vir vryheid en die verwydering van outokratiese regering
- Enige ander relevante antwoord

(enige 1 x 2) (2)

3.4 [Vergelyk bewyse uit Bronne 3B en 3C - V3 - LU1 (AS3 en 4); LU2 (AS2)]

- Daar is geen siening van regs gesindes nie
- Daar is geen siening van linksgesindes nie
- Sienings van die leiers van onafhanklike swart tuislandse ontbrek
- Daar is geen siening van diegene wat onderhandelings teenstaan het nie
- Gee slegs sieninge wat positief is oor die onderhandelingsproses
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

Blaai om asseblief

3.2.2 Interpretasie van bewyse uit Bron 3B – V2 – LU1 (AS3)]

Mandela en De Klerk is beskou as sleutelfigure van belangrike politieke organisasie by KODESA weens die volgende:

- Hoop en vrese het op hulle skouers gerus
- Twyfel en verwagtings het op hulle skouers gerus
- Hulle moes geweld beëindig
- Moes linkse en regse politieke partye bymekaar bring
- Hulle moes Suid Afrika verander
- Hulle moes apartheid afskaf en 'n demokratiese land tot stand bring
- Verteenwoordig hoop en strewes van swart en wit Suid Afrikaners
- Mandela en de Klerk was leiers van die twee hoof partye
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

3.2.3

JA [Interpretasie en analise van 'n visuele bron uit Bron 3B – V3 – LU1 (AS3)]

Wanneer 'n kandidaat ja antwoord moet dit met die volgende toegelig word:

- Dui alle swart en wit Suid Afrikaners as verenig aan
- Dui aan dat alle mense van Suid Afrika saamwerk
- Dit wys dat swart en wit Suid Afrikaners saam sit / vertoon eenheid
- Die sonstrale dui op hoop en optimisme/helder toekoms
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

NEE

Ken punte toe wanneere candidate nee antwoord, maar dan moet dit behoortlik toegelig word

3.3

3.3.1 [Interpretasie en evaluering van bewyse uit Bron 3C – V2 – LU1 (AS3)]

- Onderhandelings kon tot 'n oplossing lei – 'n nuwe demokratiese grondwet
- Onderhandelings kon lei tot 'n nuwe demokratiese regering
- Politieke veranderinge is te wegegebring
- Persoonlike aantekingskrag
- Wedersydse vertrou
- Sin van elenaarskap van die proses
- Enkele kans op vreedsame oplossing
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

3.3.2

3.3.2 [Interpretasie en evaluering van bewyse uit Bron 3C – V2 – LU1 (AS3)]

- Aanvanklike mislukking van die onderhandelingsproses/ magdeling
- Geweld/Boipatong-slagting/Derdemag-betrokkenheid
- Massa-aksie
- Dood van Chris Hani
- Protes van regsgeindes
- Afwesigheid van verskeie partye
- Om aan die verwagtinge van die internasionale gemeenskap te voldoen
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

3.5 [Interpretasie, analise en sintese van bewyse van al die Bronne - V3-LU1 (AS3 en 4), LU2 (AS1, 2 en 3) LU3 (AS 1, 2, 3 en 4)]

- Kandidate kan die volgende aspekte in hul antwoord in sluit :
  - Eerste formele samesprekings tussen die ANC en NP
  - Politieke gevangnisse is vrygelaat en weerstandbewegings is ontban
  - Mandela en De Klerk lei die onderhandelingsproses
  - Mandela en De Klerk se verpligting om verandering te bring
  - Regering se denkrigting het verander – besluit om te onderhandel
  - Hoop en optimisme
  - Rol van die werkgroep
  - Noodtoestand wat opgehef is
  - Regering het ingestem om die Wet op Afsonderlike Geriewe op te hef
  - Demonstreer welwillendheid en volwasseheid van leiers om die onderhandelingsproses te begin
  - Enige ander relevante antwoord

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken:

<p>Punte: 0 – 2</p>	<p>min of geen begrip van hoe die Grote Schuur Minuut die grondslag gele het vir die onderhandelingsproses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op elementêre wyse, d.w.s. toon of kan nie 'n paragraaf skryf nie. 	<p>VLAK 1</p>
<p>Punte: 3 – 5</p>	<p>hoe die Grote Schuur Minuut die grondslag gele het vir die onderhandelingsproses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meestal relevant en hou in 'n groot mate verband met die onderwerp, bv. toon begrip van 'n paragraaf te skryf • Gebruik bewyse op 'n baie eenvoudige manier om 'n paragraaf te skryf 	<p>VLAK 2</p>
<p>Punte: 6 – 8</p>	<p>deeglike begrip van hoe die Grote Schuur Minuut die grondslag gele het vir die onderhandelingsproses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse bv. demonstreer 'n deeglike begrip van hoe die Grote Schuur Minuut die grondslag gele het vir die onderhandelingsproses • Gebruik bewyse effektief in 'n georganiseerde paragraaf en toon begrip van die onderwerp 	<p>VLAK 3</p>

(8)

3.6 UITGEBREIDE SKRYFSTUK

3.6.1 [Bepian en konstrueer 'n argument gebaseer op bewyse deur die gebruik van analitiese en interpretasievaardighede - V1 – LU1 (AS3 en 4); LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)]

SINOPSIS
 Wanneer hierdie opstel geskryf word, moet kandidate op die verskillende stappe, gebeurtenisse en rolspelers wat die pad na 'n demokratiese Suid Afrika tussen 1990 en 1994 geopen het, fokus.

HOOFASPEKTE

Kandidate kan die volgende aspekte in hul antwoord in sluit :

- Inleiding: Kandidate moet 'n stelling maak oor hoe verskillende rolspelers die pad na 'n demokratiese Suid-Afrika gelei het.

UITBREIDING

Fokus op die onderhandelingsprosesse tussen 1990 en 1994:

- De Klerk se toespraak wat die vrylating van Mandela aankondig
- Die onderhandelingsproses begin
- Die eerste formele vergadering vind plaas by Grootte Schuur – vrylating van politieke gevangenes
- Pretoria Minuut – ANC kondig die opskorting van die gewapende stryd aan
- KODESA 1 - werkgroep is opgestel om spesifieke sake te hanteer
- Regsgesinde Konservatiewe Party en die linkse Pan Afrikanistiese Kongres het KODESA gebokot
- IVP leier, Mangosuthu Buthelezi/COSAG het geweer om die vergadering by te woon
- Stigs planke referendum gee vir De Klerk die mandaat om te onderhandel
- KODESA 11 het misluk oor meerderheidsregering / magsdeling / streeksmagte
- Toenemende geweld (bv. Boipatong, Bhishe ens)
- Notule van Begrip ontstaan as gevolg van samesprekings tussen Cyril Ramaphosa en Roelf Meyer
- Uittaseringsskousule en die rol van Joe Slovo/ (Veelparty samesprekings)
- Sluipmoord op Chris Hani lei tot protes en versnel onderhandelings
- Bestorming van die Wêreld Handel Sentrum deur die regsgeesinde AWB
- Finale ooreenkoms is bereik
- 1994 verkiesing
- Enige ander relevante antwoord

• Samevatting: Kandidate moet hulle argument met 'n relevante slot saamvat (30)

Gebruik die matrys op bladsy 6 van hierdie dokument om hierdie uitgebreide skryfwerk te assesser

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

VRAAG 4: HOE HET DIE WAARHEID-EN-VERSOENINGSKOMMISSIE (WVK) SUID-AFRIKA SE VERDEELDE VERLEDE GEHANTEER?

4.1

4.1.1 [Uittreksel van bewyse uit Bron 4A – V1-LU1 (AS3)]

- Hy noem dat die doel was nie om 'n heksejag te hou/ of skenders van mense regte oortredings voor die hof te sleep en hulle aankla nie
- Hy wou hê Suid-Afrikanners moet vrede maak met hul verlede
- Hy wou die saak van rekonsiliasie bevorder
- Hy noem dat aansprake van mishandeling teen die ANC nie onder die mat gegee gaan word nie
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 1) (2)

4.1.2 [Verduideliking van 'n konsep uit Bron 4A – L1 – LU2 (AS1)]

- (a) Versoening**
- Herstel vriendelike verhoudings tussen vorige vyande
  - Versoening van verskille uit die verlede vir die algemene bes wil van Suid-Afrika
  - Enige ander relevante antwoord

(1 x 2) (2)

(b) Mensse Regte

- Individuele regte bv. vryheid; gelykheid
- Regte wat mense het wat hulle beskerm teen mense regte skending of mishandeling
- Enige ander relevante antwoord

(1 x 2) (2)

4.1.2 [Interpreteer van bewyse uit Bron 4A – V2 – LU1 (AS3&4); LU2 (AS2) LU3 (AS2)]

Kandidate moet na beide leiers verwys

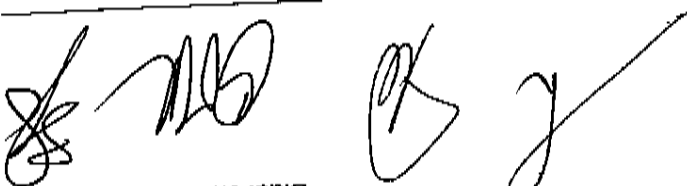
- Hulle was leiers in hul onderskeie velde
- Hulle was gerespekteer/eerbare leiers/morele standarde
- Liberale politikus/ godsdiensteleiers
- Hulle het die nodige vaardighede en was deskundiges vir die taak op hande
- Een is wit die ander is swart
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

4.1.4 [Interpretasie van bewyse uit Bron 4A – V2 – LU1 (AS3 en 4); LU2 (AS2) LU3 (AS2)]

- WVK het mense regte skending van alle kante van die politieke spektrum ondersoek
- WVK moes getuies van slagoffers en oortreders aanhoor
- WVK sou amnestie aan oortreders toeken en vrywaar van vervolging en nie burgerlike aksie instel/ geen algemene amnestie
- WVK se doel was om die waarheid na te streef
- Slagoffers sou kompensasie ontvang
- Onderneem om sy werk voort te sit deur verskeie komitees
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

3.6.2 [Sintetieseer inligting om 'n oorspronklike argument te konstrueer deur gebruik te maak van inligting uit die bronne en jou eie kennis om jou argument te ondersteun V2 – LU1 (AS 3 en 4); LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)]

SINOPSIS

Hulle moet bespreek hoe hoop, optimisme en verbintenis gelei het tot die geboorte van 'n nie-rassige demokratiese Suid-Afrika in 1994.

HOOFAASPEKTE

Kandidate kan die volgende aspekte in hul antwoord insluit :

- Inleiding: Kandidate moet aandui of hulle met die stelling saamstem al dan nie. Hulle gedagtegang moet toegelig word met historiese voorbeelde wat wys hoe Suid-Afrika 'n nie-rassige demokratiese geword het.

UITBREIDING

Indien kandidate JA sê, moet hulle die volgende insluit:

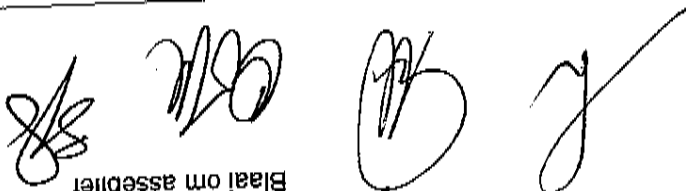
- Die onderhandelingsproses (bv. Groote Schuur Minuut, Pretoria Minuut)
- Verbintenis van die ANC om die gewapende stryd te hersien
- KODESA 1 – onderteken die Verklaring van Ondermerning wat gemik was op die stigting van 'n nie-rassige, nie-diskriminerend Suid Afrika
- Slegs blankes referendum gee die mandaat vir De Klerk om aan te gaan met onderhandelings
- KODESA 11 misluk
- Toenemende geweld (i.e. Boipatong, Bhisno ens)
- Dood van Hani, maar Mandela vra vir kalmte
- Notule van Begrip het die onderhandelingsproses weer hervat
- Rol van Ramaphosa en Meyer
- Bestorming van die Wêreld Handel Sentrum deur regsgeestesindes
- Finale ooreenkoms word bereik
- 1994 verkiesing
- Enige ander relevante antwoord

(30)

Indien kandidate NEE sê, moet hulle, hul antwoord ondersteun met relevante historiese bewyse.

Gebruik die matriks op bladsy 7 van hierdie dokument om hierdie uitgebreide skryfwerk te assesseer

[75]

4.2

4.2.1 [Uittreksel van bewyse uit Bron 4B – V1 L1 (AS3)]

- Reid het stories gehoor van die WVK
- Reid geroer deur die stories wat by die WVK vertel is
- Enige ander relevante antwoord

(enige 1 x 1) (1)

4.2.2

[Interpretasie en analise van bewyse uit Bron 4B – V3 – L1 (AS3 en 4); L2 (AS2); L3 (AS2 en 3)]

- Wou hê dat mense moes die rolprent onderverinding gebruik om met hul families en gemeenskappe te praat oor die gruweladade wat gepleeg is
- Mense moes praat oor soortgelyke persoonlike ervarings
- Het gehoop dat die boodskap van die rolprent hul lewens sou beïnvloed/dink
- Gehoop dat mense sal leer van apartheid in Suid-Afrika
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

4.2.3

[Interpretasie en evaluering van bewyse uit Bron 4B – V2 – L1 (AS3); L3 (AS2)]

Kandidate kan of effektief of nie effektief kies en hul antwoord ondersteun met geldige redes

EFFEKTIEF

- Diegene wat rolprente sien is baie keer diep beïnvloed
- Prente spreek baie keer sterker as woorde
- Rolprent dien as kompliment en versterk die geskrewe bronne/stories
- Enige ander relevante antwoord

NIE EFFEKTIEF NIE

- Rolprent was eensydig
- Rolprent maak gebruik van tegnologie
- Duur om 'n rolprent te kyk
- Passiewe manier om 'n boodskap oor te dra
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

4.3

[Interpretasie van bewyse uit Bron 4C – V2 – L1 (AS3 en 4); L3 (AS2)]

- Spotprent het in die koerant verskyn omdat dit 'n veelbesproke onderwerp was
- Nuwe feite het aan die lig gekom oor apartheid gruweladade
- Om lesers in te lig oor die WVK
- Dit was ten tye van die uitreiking van die WVK verslag
- Enige ander relevante antwoord

(enige 1 x 2) (2)

Blaai om asselblief

4.3.2 [Interpretasie en evaluering van bewyse uit Bron 4C – V3 – LU1 (AS3); LU3 (AS2)]
 Kandidate kan of akkuraat of nie akkuraat kies en hul antwoord ondersteun met geldige redes

AKKURAAAT

- Pad na rekonsiliasie was lank en moeilik
- Die WVK het gruweledade wat deur oortreders gepleeg is bekend gemaak
- WYS dat party lede van die publiek belang gestel het in die werk van die WVK
- Die verwys na die rol van Desmond Tutu
- Enige ander relevante antwoord

NIE AKKURAAAT

- Kan eensydig wees
  - Fokus siegs op die negatiewe aspekte van die WVK
  - Die WVK was 'n ope proses – die spotprenttekenaars skeep die indruk dat die WVK agter geslote deure en 'n deurmekaar proses was
  - Enige ander relevante antwoord
- (enige 2 x 2) (4)

4.3.3 [Interpretasie van bewyse uit Bron 4C – V2 – LU1 (AS3); LU3 (AS2 en 3)]
 Kandidate kan enige TWEE van die visuele elemente (die koppe, beendere; liggaamsdele of die gif maaties of die motorband) kies om die boodskap te verduidelik.

Koppe; beendere en liggaamsdele

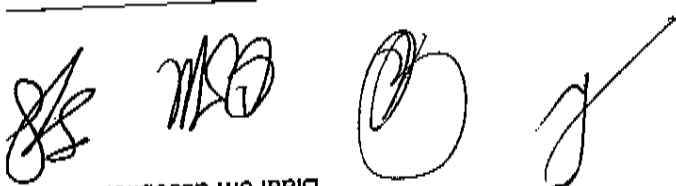
- Die slagoffers van die polisie; faksie; hostel en 'derde mag' geweld gedurende apartheid
- Hul oorskotte was ontdek
- Die waarheid rakende gruweledade (o.a. moorde en verdwyning van aktiviste) was onthul
- Enige ander relevante antwoord

'n Maaties van gif

- Wouter Basson en sy chemiese en biologiese oorlogspan het gehelp om vyande van die staat te vergif
- Veiligheids polisie gebruik pakket en briewe bomme, ens. om aktiviste te moor
- Enige ander relevante antwoord

'n Motorband

- Woonbuurtgeweld het bestaan uit halsnoermoorde en die uitbrand van politieke verraaiers sodra daar bande om hulle nekke gesit is
  - Enige ander relevante antwoord
- (enige 2 x 2) (4)

4.4 [Verduidelik die bruikbaarheid van Bronne 4B of 4C - V3 - L11 (AS4)]

BRON 4B is bruikbaar omdat:

- Reid gee redes vir die belangstelling in die WVK
- Universele boodskap rakende rekonsiliasie
- Wou mense aammoedig om oor menseregte skending te praat
- Rolprente is 'n sterk instrument wat kan help om rekonsiliasie te bevorder
- Enige ander relevante antwoord

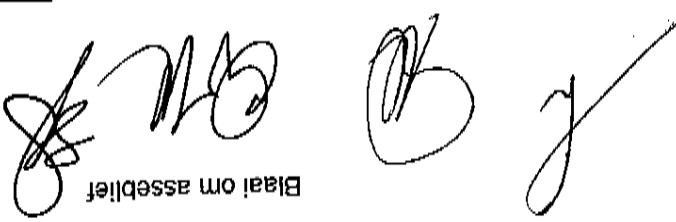
BRON 4C is bruikbaar omdat:

- Fokus op die uitkomst van die WVK
- Fokus op die gruweladade wat gepleeg is gedurende die tydperk wat die WVK sy ondersoek gedoen het
- Blankes was teensinnig om die waarheid van gruweladade gepleeg deur blankes gedurende apartheid te aanvaar
- Blyk of rekonsiliasie 'n moeilike proses kan wees
- Nasibou het gelei/ nie bereikbaar nie
- Gee 'n akkurate beeld van die WVK
- Enige ander relevante antwoord

(enige 2 x 2) (4)

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

4.5 [interpretasie, analise en sintese van bewyse van alle Bron – V3 – LU1 (AS 3 en 4), LU2 (AS1,2,3) LU3 (AS 1,2,3,4)]

Kandidate kan die volgende aspekte in hul antwoord in sluit in hulle evaluasie van die WVK:

- Bevorder rasse verhoudings tussen swart en blanke Suid-Afrikaners
- Vergoeding
- Help met die proses van nasiebou en rekonsiliasie
- Beter lewens en sekuriteit vir almal daar gestel
- Nasionale eenheid bevorder as gevolg van die verhore
- Beide kante van die konflik het getuig o.a. vryheidsbeweging en die regering
- Amnestie gee aanleiding dat oortreders gewillig was om te getuig
- Slagoffers het uitgevind wat werklik gedurende die apartheid jare gebeur het
- Slagoffers kan hulle versoen met die feit dat die oorskot van hul geliefdes gevind is en die gepaste laaste begrafnisplegtigheid waargeneem kon word
- Baie vermiste slagoffers was identifiseer, grafte is opgegrawe en opgespoor en aan families gegee vir herbegrawe
- Sommige van die oortreders het nie voor die WVK verskyn nie
- Openbare skuldbekeentenis het onthul hoeveel geweld daad gepleeg is
- Verskil in opinie, oortogshowe, heksejag
- Woede – glo dat oortreders van vrede menseregte skending het straf/veroordeling vrygesprong by P W Botha
- Amnestie was 'n twispunt
- Apartheid regering het nie enige berou vir daad getoon nie by F W De Klerk
- Heropen pynlike wonde
- Neutraliteit van die WVK was met agterdog beskou deur die vorige leiers van die apartheid regering
- Daar was meningsverskil oor die finale verslag
- Enige ander relevante antwoord

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken:

Punte: 0 – 2	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op elementêre wyse, d.w.s. toon min of geen begrip hoe om die WVK te evalueer • Gebruik bewyse gedeeltelik om 'n paragraaf te skryf of kan nie 'n paragraaf skryf nie. 	VLAK 1
Punte: 3 – 5	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meestal relevant en hou in 'n groot mate verband met die onderwerp, bv. toon begrip hoe om die WVK te evalueer • Gebruik bewyse op 'n baie eenvoudige manier om 'n paragraaf te skryf 	VLAK 2
Punte: 6 – 8	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse bv. demonstree 'n deeglike begrip hoe om die WVK te evalueer • Gebruik bewyse effektief in 'n georganiseerde paragraaf en toon begrip van die onderwerp 	VLAK 3

(8)

4.6 UITGEBREIDE SKRYFSTUK

4.6.1 [Beplan en konstrueer 'n argument gebaseer op bewyse deur die gebruik van analitiese en interpretasie vaardighede - V1 – LU1 (AS3 en 4); LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)]

SINOPSIS

Kandidate moet beprek hoe die WVK gepoog het om Suid-Afrika se veriede te hanteer.

HOOF ASPEKTE

Die kandidaat kan die volgende aspekte in die antwoord in sluit.

- Inleiding: Kandidate moet aandui hoe die WVK gepoog het om Suid-Afrika se veriede aan te spreek of enige ander relevante inleiding

UITBREIDING

- Rol van die WVK
- Verskillende komitees is gestig om die werk van die WVK te voltooi!
- Die WVK het dwars oor Suid-Afrika beweg om na die stories van beide

die slagoffers en oortreders te luister

- Rol van Tutu en Boraine
- Nasionale eenheid is bevorder deur verhore
- Oorsaak van mense regte skending identifiseer as gevolg van

apartheidsbeleid

- Beide kante van die konflik het getuie gelewer o.a. Vryheidsbeweging en regering

Amnestie gee aanleiding dat oortreders gewilling was om te getuig

- Om te luister na die getuies van oortreders het slagoffers gehelp met versoening en heel wording

Slagoffers het beset wat werklik gebeur het gedurende die apartheid jare

- Baie vermistte slagoffers was identifiseer, grafte is opgegrawe en opgespoor en aan families gegee vir herbegrawe
- Rasse verhoudings het verbeter

Vergoeding is aan families van slagoffers betaal

- Amnestie toegestaan aan diegene wat gewilling was om te getuig
- Regsorde is verskerk
- Menswaardigheid is respekteer
- Enige ander relevante antwoord

- Samevatting: Kandidate moet hul antwoord saamvat met 'n relevant slot. (30)

Gebruik die matriks op bladsy 6 van hierdie dokument om hierdie uitgebreyde skryfwerk te assesseer

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

4.6.2 [Sintese van informasie om 'n oorspronklike argument te konstrueer vanuit Bronne en eie kennis om die argument te ondersteun - V2 – LU1 (AS3 en 4); LU2 (AS1, 2 en 3); LU3 (AS1, 2, 3 en 4)]

SINOPSIS

Kandidate moet aandui of die stelling akkuraat is of nie. Indien hulle aandui dat die stelling akkuraat is moet bewyse verskat waarom die WVK 'n heksesjag was en rekonsiliasie moontlik gemaak het. Indien hulle aandui dat die stelling nie akkuraat is nie moet hulle, hul gedagtegang met bewyse ondersteun

HOOFASPEKTE

- Inleiding: Kandidate moet die doelstelling van die WVK verduidelik en die gepaardgaande prosesse.

UITBREIDING

AKKURAAAT

- Sommige van die oortreders het nie voor die WVK verskyn nie
- Openbare skuldbekeentenis het onthul hoeveel geweld daad gepleeg is
- Verskil in opinie, oorlogshowe, heksesjag
- Woede – glo dat oortreders van vrede menseregte skending het
- straf/veroordeeling vrygespring bv. P W Botha
- Amnestie was 'n twispunt
- Apartheid regering het nie enige berou vir daad getoon nie bv. F W De Klerk
- Heropen pynlike wonde
- Neutraliteit van die WVK was met agterdog beskou deur die vorige leiers van die apartheid regering
- Daar was meningsverskil oor die finale verslag
- Enige ander relevante antwoord

NIE AKKURAAAT NIE

- Nasionale eenheid was bevorder as gevolg van die verhoore
- Oorsake van menseregte skending is identifiseer as 'n gevolg van die implementering van apartheid
- Beide kante van die konflik het getuie gelewer o.a. die bevryding bewegings en die regering
- Amnestie gee aanleiding dat oortreders gewillig was om getuie te lewer
- Slagoffers het uitgevind wat werklik gedurende die apartheid jare gebeur het
- Baie vermiste slagoffers was identifiseer, grafte is opgegrawe en opgespoor en aan families gegee vir herbegrawe
- Enige ander relevante antwoord
- Samevatting: Kandidate moet hul argument saamvat met 'n relevante slot

(30)

Gebruik die matriks op bladsy 7 van hierdie dokument om hierdie uitgebreide skryfwerk te assesseer

[75] TOTAAL: 150

FINAAL [2/12/2011]

Kopiereg voorbehou